

„Tudományt és művészetet nem lehet egyszerre definiálni, mert nagy dolgok: nincs definíció, mely őket kimerítené. Íme azonban egyik oldaluk: ők a világról való tudatunk legkincsesebb gyűjtőkamarái, a művészet az érzetek és érzések, a tudomány a belőlük leülepedett fogalmak drága gyűjteménye.”

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Kedves Ünneplő Közönség!

A költő, Babits Mihály gondolatai ezek az emberi elme és kreativitás e két, világunkat folyamatosan alakító és gazdagító megjelenési formájáról, amelyek ugyanabból a forrásból fakadnak: a mindenség, a körülöttünk lévő világ megértésének és kifejezésének vágyából.

Babitsnak – akiről talán kevesen tudják, hogy a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja is volt – ez a gondolata mindennél jobban kifejezi, miért olyan természetes és elválaszthatatlan az a kapcsolat, amely a tudományt és a művészetet összeköti, és miért olyan különleges pillanat, amikor ezek együtt jelenhetnek meg az Akadémia falai között.

Kedves Vendégeink!

A Magyar Tudományos Akadémia székháza sok-sok éven át nem csupán a tudományos gondolkodás központja volt, hanem az ország egyik legjelentősebb művészeti gyűjteményének otthona is.

A Szépművészeti Múzeum megépüléséig itt, az Akadémián kapott helyet az 1871-ben a magyar állam által megvásárolt Esterházy-képtár, Magyarország első nyilvánosan látogatható képgalériája. E kollekció képezte később az Országos Képtár, majd a Szépművészeti Múzeum alapját.

Most, több mint másfél évszázaddal később, a harmadik emeleti teremsor rekonstrukcióját követően ismét megnyílik a közönség előtt a képtár, az Magyar Tudományos Akadémia Művészeti Gyűjteményének állandó kiállítása.

Ennek középpontjában 19. századi és 20. század eleji portrék állnak – azoké az akadémikusoké, tudósoké, íróké és politikusoké, akik a magyar szellemi élet legfényesebb alakjai közé tartoznak.

Az itt látható arcképeken keresztül újra találkozhatunk Széchenyi Istvánnal, Kazinczy Ferencsel, Kölcsey Ferencsel, Vörösmarty Mihállyal, Deák Ferencsel, Eötvös Józseffel, Arany Jánossal és Jókai Mórral – azokkal, akik szavaikkal, tetteikkel és példájukkal formálták nemzeti identitásunkat és közös emlékezetünket.

A kiállítás címe: „Emlékezet, kánon, kultusz – A Magyar Tudományos Akadémia első évszázada és a képzőművészetek”. A kiállítás megidézi egyebek mellett a tudósok közösségét, Széchenyi István körét, az Akadémiát támogató nőket, a Kisfaludy Társaságot és a 19. századi irodalmi kánon kialakulását, nem utolsósorban az Akadémia alapítóit és elnökeit.

Ez a kiállítás nem csupán múltidézés, hanem önreflexió is.

Arra emlékeztet, hogy a tudományos és művészeti örökség közös alapokon nyugszik: a kíváncsiságon, a megértés vágyán és azon a hitünkön, hogy az emberi szellem képes a világot megismerni és formálni.

Köszönet illeti mindazokat, akik a kiállítás létrehozásában részt vettek: a Művészeti Gyűjtemény munkatársait, a termék rekonstrukciójának tervezőit és kivitelezőit, valamint azokat, akik munkájukkal és elkötelezettségükkel hozzájárultak ahhoz, hogy az Akadémia e nemes hagyománya és kincsei ismét élő részévé, és az érdeklődők által látogathatóvá váljon.

Kedves Vendégeink!

Amikor most végigsétálunk e gyönyörűen felújított termeken, nemcsak festményeket és szobrokat látunk. Az Akadémia múltját, a magyar tudomány és művészet közös örökségét s egyben önmagunkat is szemlélhetjük bennük.

Kívánom, hogy e kiállítás legyen az emlékezés, az inspiráció és a szellemi találkozás helye mindannyiunk számára.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!